

Andrew Gray:

De verborgenheid van het geloof ontsloten'

Uitgeverij: Den Hertog, Houten

Hardcover, 142 blz. Prijs 19,90

Andrew Gray (1633-1656). Het leven van deze Schotse predikant was een kaars die maar kort brandde. Na goed 2 jaar (27 maanden) doofde de vlam van zijn bediening, hij stierf op 22-jarige leeftijd. Het biografisch materiaal is helaas gering en globaal. Hij werd geboren in Edinburgh, de hoofdstad van Schotland, in een gezin dat toen al tien kinderen rijk was. Al vroeg voelde Gray de roeping tot het predikambt. Om zich daartoe te bekwamen studeerde hij theologie aan de universiteiten van St.

Andrews en Edinburgh. Hij was zowel een bedreven als een gedreven student. Op 20-jarige leeftijd werd hij beroepen te Glasgow. Zonder slag of stoot was dat niet gegaan. Eén van zijn hoogleraren vond hem niet alleen te jong, maar ook te zwak van stem; de professor had ook bedenkingen tegen Gray's preekstijl die was te weinig op Schriftuitleg gericht en te veel op emotionele ontroering. Toch werd de nauwelijks twintigjarige Gray predikant in een grote stadsgemeente. Binnen twee jaar moest zijn vrouw Rachel haar man afstaan, het was niet geheel onverwacht. Toen hij 22 jaar was sprak hij het verlangen uit voor zijn 23e verjaardag heen te mogen gaan en zo geschiedde, geveld door een zware roodvonk.

Deze bundel bevat zes preken n.a.v. 1 Johannes 3 : 23: 'En dit is Zijn gebod, dat wij geloven in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus.' Voor de vertaling zorgde N.A. Eikelenboom en deze gaat terug op een uitgave uit 1715. Die uitgave bevatte negen preken, de zes preken over de genoemde tekst, twee over Hebreëen 2 : 3 en één over Psalm 89 vers 49. Deze preken sloten niet aan bij het thema van *De verborgenheid van het geloof ontsloten* en zijn daarom niet in dit boek opgenomen. Na het *Ten geleide* van de vertaler hebben twee collega's van Gray t.w. Robert Traill en John Stirling een breed 'aan de lezer' geschreven. Zij vertellen iets over de manier waarop de eerste uitgave tot stand kwam. Het is de moeite waard om dit te lezen.

De zes opgenomen preken van Gray dragen verschillende thema's: *Gebod en geschenk, gerechtvaardigd uit het geloof, de uitnemendheid van het geloof, het geloof en zijn kenmerken, lieflijkheid en zekerheid van het geloof en geloven in de Naam van Christus*. Drie kardinale genadegaven zijn er die een christen volgens Gray dient na te jagen: geloof, hoop en liefde. Het geloof is onder deze drie echter het meest beslissend. De stijl van Gray is beeldrijk. Ook om het wezen van het geloof te omschrijven hanteert hij diverse beelden. Het geloof is geen beschouwelijke hersenkennis, maar bevindelijke omgangskennis, ontmoeting met Christus van hart tot hart.

Gray beklemtoont met kracht de absolute noodzaak van het geloof. Zonder geloof immers is het onmogelijk God te behagen. ~~Met al wat in hem is maant de prediker Gray dan ook van het ongeloof af.~~ Het geloof is puur een geschenk van God. Het berust dan ook op Gods initiatief en op Zijn creatie. Het geloof richt zich op Gods betrouwbaarheid, op Zijn almacht en genade. Daarin vindt het ~~houvast, Christus is het Voorwerp van het geloof.~~ Hij is de Bron.

Gray signaleert in zijn dagen veel nagemaakte godsdienst en wat hij noemt geschilderd geloof. Vandaar zijn zorg om het echte. Het geloof laat zich niet dicteren door gevoel en rede, maar door een hogere regel, en wel door het vaste Woord der profetie.

Er vaart door Gray's prediking een sterk eeuwigheidsbesef, een eeuwigheidshonger. Ze is samen te brengen tot één enkelvoudig verlangen: Christus alleen! Het was zijn lust en zijn leven Christus in zijn prediking aan te prijzen. Het werd slechts door één verlangen overtroffen : Hem te prijzen in eeuwigheid.